

Perspektivnotat for Serviceområderne 10 Dagtilbud for børn, 12 Folke- og Ungdomsskoler og 16 Børn og Familie

Mål og strategier

Målene for Børn og Unge er, at alle skal blive så dygtige de kan, og at alle er en del af fællesskabet. For at indfri målene er der udarbejdet et fælles Børne- og Ungesyn, en Børne- og Ungepolitik og to strategier, som sætter fælles retning for opgaveløsningen.

Børne- og Ungepolitikken bygger på det fælles Børne- og Ungesyn "Her skaber vi venskaber". Venskaber og relationer til andre er helt centrale i forhold til at understøtte udviklingen af livsduelige unge mennesker. Centralt i politikken er, at børn og unge udvikles og dannes gennem leg og læring. Dette udfoldes gennem en fælles tænkning, høj grad af tværfaglighed og tæt forældre- og netværksinddragelse. Det udmøntes konkret gennem "Meningsfulde Fællesskaber" og "Herningmodellen – strategi for tidlig indsats og forebyggelse".

Byrådets fokus på bæredygtighed understøtter og forstærker børn og unges dannelsesproces. Bæredygtighedsdagsordenen er helt central i "Den nye styrkede pædagogiske læreplan" på dagtilbudsområdet og i folkeskoleloven udmøntet i alle fag. Herudover arbejdes der med forskellige målrettede indsatser og aktiviteter både lokalt og på tværs på børne- og ungeområdet.

Med afsæt i bæredygtighedsdagsorden vil 'borgeren i centrum' komme til at udspille sig på nye måder i form af en mere systematisk inddragelse af borgerne i evalueringen og udviklingen af tilbuddene på børne- og ungeområdet. Arbejdet med afbureaukratisering fortsætter i forlængelse af tidligere indsatser og i tråd med den "nærhedsreformen".

"Herningmodellen – strategi for tidlig indsats og forebyggelse" fik i 2020 et eftersyn med henblik på stadig forankring. Eftersynet danner grundlag for, at der også i de kommende år arbejdes efter Herningmodellens faglige og økonomiske ambitioner på børne- og ungeområdet. Det involverer udviklingen i sagsbehandlingen, tilbudsviften og indsatstrappen, ligesom der fortsat er fokus på, at mindsettet efterleveres i praksis både generelt og på enkeltsagsniveau. Der vil blive arbejdet med forskellige modeller af brugerinddragelse indenfor Herningmodellens delelementer.

I december 2019 vedtog Børne- og Familieudvalget fællesskabsstrategien for 2020-2023 "Meningsfulde Fællesskaber". Strategien giver ramme og retning for, hvordan der skabes inkluderende fællesskaber i Herning Kommune.

Gennem arbejdet med Meningsfulde Fællesskaber arbejdes der med at give daginstitutionerne, skoler, foreninger, socialområdet og øvrige institutioner og aktører redskaber til at håndtere et stigende antal børn og unge i udsatte positioner, herunder et stigende antal børn og unge med psykiatriske diagnoser. Udfordringerne er forskellige alt afhængig af, hvor man er i kommunen. Det er derfor et lokalt anliggende for det enkelte dagtilbud og skole at udvælge relevante indsatser til fremme af meningsfulde fællesskaber. Forvaltningens rolle er at understøtte de decentrale enheders arbejde. Dette for at sikre, at de lokale indsatser svarer til de konkrete udfordringer, der opleves lokalt.

Som en del af implementeringen af Meningsfulde Fællesskaber er der igangsat et flerårigt udviklingsforløb for lederne i skole, dagtilbud og Pædagogisk Psykologisk Rådgivning. Formålet er at klæde lederne på til at stå i spidsen for, at børn og unge så godt som muligt trives samt udvikler sig sprogligt og fagligt i vores daginstitutioner og skoler. Det kræver dygtigt og professionelt

lederskab i forhold til deres medarbejdere. Kvaliteten løftes gennem et professionelt læringsfællesskab.

En vellykket skolegang er en vigtig beskyttelsesfaktor for alle børn. Børne- og Familieudvalget har de seneste år igangsat en række initiativer på området. Der er brug for systematisk opmærksomhed på anbragte børns skolegang. Det er et nationalt fokusområde, at flere anbragte børn skal afslutte skoleforløbet med folkeskolens afgangsprøve. En forudsætning herfor er mest mulig tilstedeværelse i skolen, hvorfor der i de kommende år arbejdes med en række initiativer med henblik på at øge skoledeltagelsen.

Som en del af arbejdet med Meningsfulde Fællesskaber vil der fortsat være fokus på "barnets og den unges perspektiv". Inddragelse af børn og unge skal ikke kun forstås som inddragelse i barnets egen sag, men også som inddragelse på kollektivt niveau. Det vil sige, at børn og unge også skal have mulighed for at inddrages i beslutninger, der har indflydelse på hverdagen for børn og unge i almindelighed.

Inddragelse af børn og unge og fokus på deres kendskab til rettigheder og det ansvar, der følger med, er en vigtig del af børn og unges almene dannelse. Det er samtidig et vigtigt bidrag til deres udvikling af demokratisk medborgerskab. Derfor arbejdes der løbende på inddragelse af barnets og unges perspektiv i forbindelse med nye indsatser i Herning Kommunes dagtilbud og skoler. Dette omfatter blandt andet et advisory board med ordblindeelever, som skal give sparring i forbindelse med Den Styrkede Ordblindeindsats.

I tråd med Hovedloven igangsættes løbende indsatser med henblik på at udvikle tilbud og tilgang til den enkelte borger, så der skabes sammenhæng i hele den enkeltes livsforløb. Derfor fortsættes udviklingen af samarbejdet med Handicap og Psykiatri samt Beskæftigelse om overgange fra ungdomsperioden til voksenlivet.

Social- og Indenrigsministeriet laver i perioden 2019-2022 brugertilfredshedsundersøgelser på institutionsniveau på udvalgte velfærdsområder. Den første brugertilfredshedsundersøgelse blev foretaget blandt et udsnit af forældre til børn i folkeskole og SFO i første halvdel af 2020. I Børn og Unge vil der være fokus på at bruge resultaterne fra undersøgelserne i kvalitetsudviklingen. I 2022 spørges alle forældre til børn i SFO. Der forventes brugertilfredshedsundersøgelser på dagtilbudsområdet, hvor der desuden gennemføres 'Leg og læringsmiljøvurdering', hvor alle forældre inddrages.

Herning kommune er en del af "Bevæg dig for livet" i 2020-2025 som visionskommune. Der vil som en del af projektet komme øget fokus på, hvordan flere børn og unge bliver en del af et aktivt fællesskab. Dette fordi, vi ved, at fysisk aktivitet i fællesskab med andre skaber glæde og værdi i sig selv, og samtidig er fysisk aktivitet med til at forbedre både den fysiske og mentale sundhed for den enkelte. Konkret vil der i de kommende år blandt andet blive arbejdet med følgende:

- Kvalificering af arbejdet med de 45 minutters bevægelse på baggrund af en undersøgelse af allerede eksisterende indsatser og initiativer.
- Indsats på specialskolen og specialklasser ift. at få flere børn ind i et aktivt fritidsliv.
- Fokus på at få flere aktive borgere i Holtbjergområdet ved oprettelse af nye aktivitetsmuligheder i området.
- Foreningsudvikling i to foreninger med henblik på at få nogle foreninger til at arbejde mere aktivitet med venskaber og fællesskaber - således at både Børne- og Unge Politikken og Meningsfulde Fællesskaber bliver koblet aktivt til foreningslivet.
- Fokus på at skabe mere bevægelse i de unges hverdag på erhvervs- og ungdomsuddannelserne.

Coronapandemien har på mange måder sat sig sine spor, også på børne- og ungeområdet. Det er både i forhold til trivsel og læring og sundhedsmæssigt. Når pandemien er ovre, vil virkningerne kunne kortlægges, men der hersker nok ingen tvivl om, at der bliver et efterslæb/oprydning i forhold til børn og unge på forskellige områder.

Med hensyn til hygiejne har pandemien afstedkommet etablering af en hygiejneorganisation med ansættelse af en hygiejnesygeplejerske i Børn og Unge. Overordnet set er formålet at etablere et fagligt, tværgående organ, der kan støtte og hjælpe ledelsen i implementering af hygiejneindsatser på skoler, dagtilbud og institutioner. I 2022, hvor coronapandemien forventes at være ovre, vil fokus være på implementering af en hygiejnehåndbog, som sætter rammerne for det sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende arbejde.

Serviceområde 10 Dagtilbud

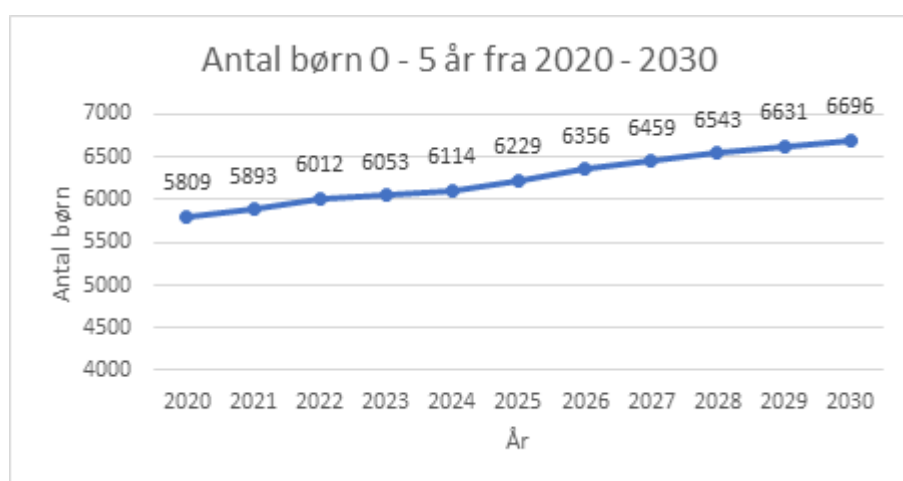
Faktabeskrivelse

Dagtilbudsområdet tilbyder pasning af børn i alderen 0-6 år i selvejende og kommunale tilbud. For børn med særlige pasningsbehov er der oprettet specialgrupper i børnehaver. De 0-2.9 årige børn tilbydes pasning i enten dagpleje eller vuggestue. Pasningsgarantien opfyldes inden for 13 distrikter.

Fremtidsperspektiver

Udviklingen i børnetal

Ifølge Herning Kommunes børnetalsprognose, baseret på befolkningsprognosen fra 2020, forventes antallet af børn på dagtilbudsområdet at stige de kommende år. Stigningen forventes at være på ca. 900 børn de kommende 10 år: fra 5800 i 2020 til 6700 i 2030^[1].

Kilde: Herning Kommunes befolkningsprognose 2020

^[1] Der er dog stor usikkerhed forbundet med prognosen særligt på dagtilbudsområdet, ikke mindst fordi en stor del af børnene ikke er født endnu. Der er således i højere grad tale om udviklingstendenser fremfor helt konkrete børnetal.

Herning er en geografisk stor kommune med store og små institutioner og afdelinger af institutioner. Nogle institutioner og afdelinger har ifølge prognosen stigende børnetal, mens andre har faldende børnetal. Drifts- og styringsmæssigt giver det en række udfordringer.

I 2022 forventes en ny tildelingsmodel at træde i kraft. Målet er at den kommende tildelingsmodel i højere grad end den nuværende kan tage højde for driften af de mindste institutioner.

Den nuværende demografimodel tildeler midler til SO 10 på baggrund af prognoser. Afhængig af om prognosen holder set i relation til det faktiske antal børn, er der enten under – eller overskud i forhold til udgiften til at drive dagtilbuddene; er der færre børn end prognosen tilsagde, er der overskud og modsat, hvis der er flere børn end prognosen forudsagde.

Der er fortsat bevægelser i efterspørgslen efter dagpleje henholdsvis vuggestue. Hvis den øgede efterspørgsel efter vuggestue fortsætter, vil det kræve anlæg, da der vil være begrænset mulighed for etablering af flere pladser i eksisterende bygninger.

Kapacitetsopgørelser udarbejdes kvartalsvis til Børne- og Familieudvalget, som følger udviklingen tæt.

Dagtilbuddene er fordelt over mange matrikler, hvoraf en del har brug for en opgradering i forhold til bygningsvedligehold og indretning. I pasningsdistrikterne Lind, Snebjerg og Hammerum-Gjellerup er der igangsat et arbejde med at tilpasse kapaciteten til efterspørgslen, som er stigende. På baggrund heraf forventes anlægsarbejder igangsat i områderne.

Minimumsnormeringer

I forbindelse med finanslovsaftalen for 2021 fra december 2020 blev der bevillet midler til fra 2021 at påbegynde indfasningen af minimumsnormeringer i kommunerne. Fra 2024 er der indført et krav om højst 3 børn pr. voksen i vuggestuer og 6 børn pr. voksen i børnehaver.

Herning Kommune modtager i alt i 2021 cirka 12,2 mio. kr., stigende til omkring 25 mio. kr. i 2024 som statsligt tilskud til at opfylde minimumskravet. I perioden frem mod 2024 øges bevillingerne, så kommunerne kan øge normeringerne frem mod ikrafttrædelse af lovkravet.

I 2019 har Danmarks Statistik opgjort normeringen i daginstitutionerne i Herning Kommune til 6,6 børn pr. voksen i børnehave og 3,4 børn pr. voksen i vuggestuer. Herning Kommune ligger altså her og nu over lovkravet. Danmarks Statistiks data skal også ligge til grund for at vurdere, om kommunerne i 2024 overholder lovkravet, men det er endnu ikke vedtaget præcist hvordan og på hvilket niveau. Derfor er det her og nu ikke muligt at vurdere præcist, hvad det kræver økonomisk at opfylde minimumskravet i 2024. Det er imidlertid en proces og opgørelsesmetode, der skal følges nøje frem mod 2024 i lyset af de resultater, de viser i Herning Kommune.

Modsat tidligere, er det tilladt at opkræve forældrebetaling af de statslige midler og dermed få mulighed for at øge normeringen i dagtilbud yderligere. På landsplan vil forældrebetaling af midlerne være nødvendigt for at nå i mål med minimumskravet til normeringerne. Umiddelbart vurderet vil det – som minimum – også gælde i Herning Kommune.

Der vil fortsat være fokus på, hvad pædagogernes tid anvendes til, således at målet er at få mest mulig til sammen med børnene.

Puljemidler

Herning Kommune har ligeledes søgt og fået bevillet penge fra puljen: "Flere pædagoger og pædagogiske assistenter til institutioner med mange 0-2-årige sårbare og udsatte børn". Der er søgt

på vegne af 3 daginstitutioner i Herning Kommune. Tilskud til ansættelse af mere pædagogisk personale udgør i projektperioden 2019 til 2022 i alt 4.723.087 kr.

Puljemidlernes formål er at mindske betydningen af negativ social arv for børn i udsatte positioner. Målet er at understøtte trivsel, læring, udvikling og dannelse. I dagtilbuddene arbejdes der systematisk og vidensbaseret med pædagogiske læringsmiljøer, som skaber rammer for børn, der befinder sig i en udsat position, og med fokus på at styrke barnets deltagelsesmuligheder.

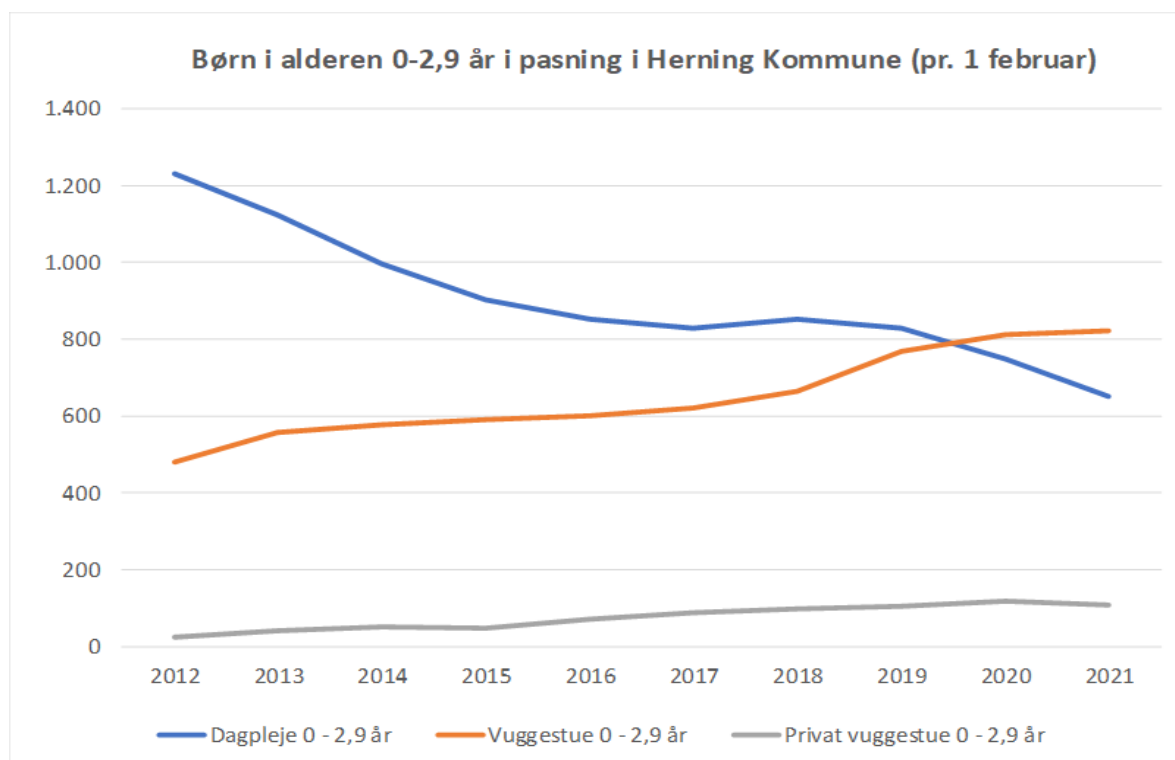
Personalet opkvalificeres gennem efter-/videreuddannelse med afsæt i de nye styrkede læreplaner og med fokus på en mere cementeret evalueringskultur.

Dagplejen

Dagplejernes faglige kompetencer er afgørende for den kvalitet, der kan leveres i Dagplejen. Der er derfor fokus på pædagogisk assistentuddannelse til dagplejere, på kulturforandring fra "privat praktiserende" til professionelt læringsfællesskab" og på flere behovstilsyn hos dagplejerne med henblik på at give pædagogisk sparring.

For at sikre trivsel for børn, forældre, dagplejere og dagplejekonsulenter er der fokus på et tættere samarbejde med samarbejdspartnere, især daginstitutioner samt systematiske overgangsmøder i forhold til dagplejebørnenes start i børnehave.

I forhold til Dagplejens drift er der betydelige udfordringer i forhold til et stort fald i børnetallet, der stiller krav om kapacitetstilpasning. Figuren nedenfor beskriver udviklingen i antal børn i forskellige pasningstyper i de seneste ti år. Derudover er det også udsving i børnetal og problemer med rekruttering af egnede dagplejere i nogle af distrikterne. Faldet i børnetallet skyldes primært, at der er flere forældre end tidligere, der ønsker vuggestue. I budgetforliget bevilligede byrådet 2 mio. kr. i 2021 til kapacitetstilpasning i dagplejen. Byrådet valgte også, at forældrebetalingstaksten for 2021 kun skulle udgøre 24 pct. af udgifterne pr. barn, mod normalt 25 pct. af udgifterne. Dette blev valgt for at imødegå en stor vækst i taksten og dermed en mindre prismæssig forskel til vuggestuetaksten.

Økonomi

1.000 kr., 2021-priser		Regnskab	Budget	Budget-
		2020	2021	forslag
Funktion	Funktionstekst			2022
05.25.10	Fælles formål		60.864	57.368
05.25.11	Dagleje		66.807	60.338
05.25.14	Daginstitutioner		228.288	229.112
05.25.19	Tilskud til privatinstitutioner mv.		27.313	32.860
I alt			383.272	379.678

Noter: Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra den angivne total.

Rammeændring fra 2021 til 2022 skyldes primært at der er indeholdt genbevillinger fra 2019 til 2021 i budget 2021.

Budgetforslag for 2022 indeholder ikke genbevillinger fra tidligere år.

Regnskabet for 2020 er under fortsat udarbejdelse pt. (2/2 2021)

Serviceområde 12 Folke- og Ungdomsskoler

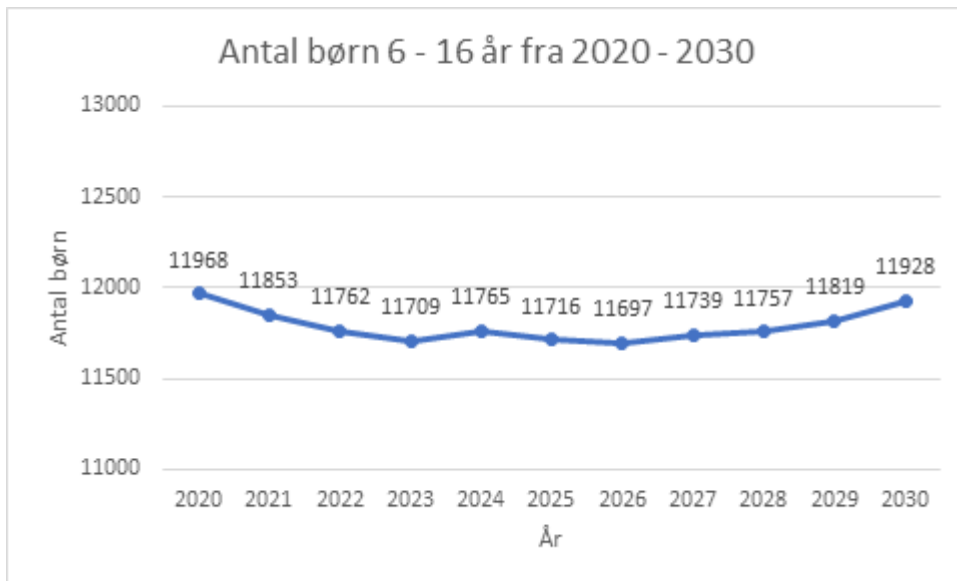
Faktabeskrivelse

Skoleområdet i Herning Kommune omfatter 24 folkeskoler fordelt på 30 matrikler, 1 specialskole, 1 ungdomsskole (Ung Herning) og Ungdomscenter Knudmosen, som er Herning Kommunes STU-tilbud. I 0. til 6. klasse undervises 5.976 elever, og i 7.-10. klasse undervises 2.704 elever, i alt 8.680 elever; dertil kommer 578 elever i special- og modtageklasser, specialskole og UngHerning (tallene er opgjort for skoleåret 2020/2021). Kommunen har i 2019 indgået driftsoverenskomst med Herningsholm Erhvervsskole, der indebærer, at erhvervsskolen varetager undervisning af 10. klasse eleverne på vegne af kommunen i henhold til § 22, stk. 1, nr. 6 i lov om folkeskoler.

Fremtidsperspektiver

Udviklingen i børnetal

Ifølge Herning Kommunes børnetalsprognose forventes antallet af børn i skolealderen, 6 – 16 år, at falde de kommende år. Faldet forventes at være på ca. 270 børn fra 2020 til 2026 og skyldes blandt andet, at det er relativt store årgange, der forlader skolen i disse år. Fra 2027 forventes elevtallet at stige igen og ende blot ca. 40 børn lavere i 2030 end i 2020.

Kilde: Herning Kommunes befolkningsprognose 2020

Ligesom på dagtilbudsområdet, dækker det samlede tal over store forskelle skoledistrikterne i mellem. Nogle skoler har ifølge prognosen stigende børnetal, mens andre har faldende børnetal, med de styringsmæssige konsekvenser, som det medfører.

Udvikling af skolerne

Herning kommunes skolevæsen er kendetegnet ved at have forskellige typer og størrelse af skoler lige fra en skole med godt 900 elever til en skole med godt 60 elever, oprettet efter Folkeskolelovens § 24A ('landsbyordning', hvor grundskoler fra 0.- 6. klasse organiseres sammen med dagtilbud). Det sætter store krav til kvalitetsudviklingen, da vilkårene er meget forskellige på de respektive skoler.

For skoleåret 2019/20 modtog 5,4 procent af Herning Kommunes egne elever specialundervisning i en specialklasse eller et udvidet specialtilbud. I de seneste år har den landsdækkende segregeringsgrad været stigende. En tilsvarende tendens ses i Herning kommune. Nedenstående tabeller viser segregeringsgraden for Herning kommune set i sammenligning med omegnskommunerne samt udviklingen i Herning Kommune:

Segregeringsgrad - Sammenligning med udvalgte kommuner, skoleåret 2019/2020

Herning	Viborg	Silkeborg	Holstebro	Lands-gennemsnit
5,4%	4,8%	4,9%	6,4%	5,6%

Kilde: uddannelsesstatistik.dk (alle tal: 0.-10.klasse)

Udvikling i Herning Kommune

Skoleår	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Segregeringsgrad	5,2%	5,0%	5,0%	5,4%

Kilde: uddannelsesstatistik.dk (alle tal: 0.-10.klasse)

Der vil fortsat være brug for specialiserede skoletilbud, hvis kvalitet der udvikles på i de kommende år. Samtidig vil der blive arbejdet på, at så mange som muligt får deres skoletilbud i almenmiljøet og her oplever sig som en del af et meningsfyldt fællesskab. Dette er en vision, som alle skoler i Herning deler og arbejder med på hver deres måde – blandt andet gennem det fælles kompetenceudviklingsforløb, som beskrevet indledningsvist. Dette stiller krav om løbende udvikling

og tilpasning både på det almene og på det specialpædagogiske område – og ikke mindst i de undervisningsformer, der kan udvikles i samspil imellem de to områder.

Dette betyder, at Børn og Unge i de kommende år skal arbejde med udvikling af mellemformer, der tilgodeser flest mulige børn og unge i de almene klasser. Ved mellemformer forstås ofte undervisningstilbud, der har sit udgangspunkt i barnets almindelige klasse, men som har elementer fra det specialpædagogiske område.

Målet for udviklingen af mellemformer på skolerne i Herning er:

- At flest muligt børn starter og forbliver i almene klasser på deres distriktsskoler og trives og lærer her
- At understøtte at flere børn fra specialklasser inkluderes i almene klasser og trives og lærer her
- At sikre bedre overgange fra dagtilbud til skole og internt i skolen: Mellem klassetrin, mellem timer, mellem undervisning og fritid og mellem specialklasse og normalklasse. Samt fra skolen til ungdomsuddannelse.

Det kommende udviklingsarbejde med mellemformer skal kvalificere både almen- og specialområdet. Der skal arbejdes med både videreudvikling af allerede igangværende tiltag samt udvikling af nye. Arbejdet med mellemformer skal bidrage til mangfoldige og velfungerende skoler i hele Herning Kommune, således at segregeringsgraden nedbringes uden at gå på kompromis med det enkelte barns personlige, sociale og faglige trivsel og udvikling.

I 2020 er der indført en ny tildelingsmodel for skolerne i Herning kommune. Modellen bygger på en "pengene følger barnet"-tankegang, hvor en del af skoleområdet økonomi er decentraliseret til skolerne, så de i højere grad har mulighed for at lave lokale skoletilbud til elever i udsatte positioner. Med modellen indføres ligeledes en eksklusionstakst på 100.000 kr., som den enkelte skole skal betale i forbindelse med visitation af en elev til et specialtilbud. Den resterende del af tilbuddet finansieres af en central pulje afsat til formålet. Der vil i de kommende år blive arbejdet med at udvikle "mellemformer" af tilbud lokalt på skolerne, så eleverne kan få "det bedste af to verdener": et individuelt tilrettelagt specialtilbud på almenskolen lokalt. Den samlede tildelingsmodel skal evalueres i 2022.

Herning Byråd godkendte i august 2020, at fordelingen af midlerne fra puljen om et generelt løft af folkeskolen skal anvendes til kvalitetsudvikling af ordblindeindsatsen i Herning Kommune. Formålet med Den styrkede ordblindeindsats er at sikre, at alle børn og unge uanset skoletilbud og forudsætninger får lige mulighed for at udnytte deres læringspotentiale og lige muligheder for at indgå i fællesskabet. Indsatsen rummer desuden en intention om at sætte tidligt ind, også overfor øvrige læse- og skrivevanskeligheder helt fra skolestart.

Der er ansat ordblindevejledere på 11 af Herning Kommunes overbygningsskoler. Disse vejledere skal løfte indsatsen på alle folkeskoler i Herning Kommune i et samspil med ledelsen, læsevejlederne, de øvrige lærere samt forældrene.

Det helt centrale i Den styrkede ordblindeindsats er, at alle ordblinde elever kan forvente en "minimumspakke" uanset skoletilbud. Denne "ordblindepakke" indeholder elementer henvendt til elever, forældre og skolens undervisere.

Ordblindepakken træder i kraft, når en elev er konstateret ordblind med den nationale ordblindedetstest. Ansættelsen af ordblindevejledere betyder, at læsevejledere kan fokusere indsatsen målrettet børn og unge i øvrige læse- og skrivevanskeligheder. Tidlig opsporing og forebyggelse af andre læse- og skrivevanskeligheder får derfor et fornyet fokus med den styrkede ordblindeindsats.

Herning Kommune har fået tilsagn fra Socialstyrelsen om tilskud på 3,5 mio. kr. i perioden 2021-2023. Tilskuddet er målrettet en særlig fraværsindsats for socialt udsatte samt børn og unge med udviklings- og opmærksomhedsforstyrrelser (det specialiserede område). En gruppe af børn og unge, hvor risikoen for at udvikle et problematisk skolefravær er særligt stor. I den forbindelse har Valdemarskolen og PPR indgået et partnerskab for at udvikle en særlig fraværsindsats for målgruppen.

Kvalitetsudviklingen i skolevæsenet vil desuden fokusere på at udvikle professionelle læringsfællesskaber med lokal frihed og råderum men forpligtelse på "det store fællesskab" i det fælles skolevæsen. Hertil kommer indsatser til øget inddragelse af "barnets stemme" samt optimering af samarbejdet med og inddragelse af forældre og civilsamfundet omkring børnene og de unge.

Kompetenceudvikling og ledelsesudvikling

Lærerkommissionens rapport fra 2019 anbefaler, at der sættes ind på at løfte kvaliteten af den lokale ledelse på skoleområdet, hvor det anbefales at understøtte lederes dygtiggørelse og udvikling af deres praksis. Formålet skal være at styrke ledelsespraksis på de områder, der er vigtige for at kunne udøve god og tydelig skoleledelse i hverdagen. Der sigtes således på praksisnær kompetenceudvikling, jf. skolelederne har formelle lederuddannelser (typisk diplom i ledelse).

Aktuelt er der i Herning kommune brug for at styrke kompetencerne i forhold til at lykkes med implementeringen af fællesskabsstrategien 2020-2023 "Meningsfulde fællesskaber". Særligt skal der være fokus på at skabe inkluderende fællesskaber for alle og hermed også nedbringe antallet af børn og unge, der visiteres til et specialpædagogisk tilbud i Herning kommune. Dette fordrer ledelse, der med et skarpt blik på egen organisation formår at skabe tydelighed omkring skolens børnesyn – og forventninger til medarbejderne i forlængelse heraf. Samtidigt skal lederne skabe de nødvendige organisatoriske rammer for, at dette børnesyn konsoliderer sig og sætter konkrete aftryk i hverdagen. Ledelserne skal støttes i at gå ind i det relationelle arbejde med medarbejderne i de fælles bestræbelser på at skabe meningsfulde fællesskaber – også når det er svært.

Med hensyn til specialtilbuddene skal der tilsvarende ske videreudvikling af specialkompetencerne gennem særligt tilrettelagte kompetenceudviklingsforløb, herunder aktionslæringsforløb. Herudover skal der sikres tilstrækkeligt volumen i tilbuddene, så der kan ske videndeling og faglig sparring i hverdagen, så tilbuddene fortsat er af høj kvalitet.

Arbejdstidsaftale

I august 2020 indgik KL og Danmarks Lærerforening en ny central arbejdstidsaftale, A20. Dele af aftalen er trådt i kraft 1. januar 2021, ligesom den centrale aftale er underbygget af Herning Kommunes egen lokalaf-tale. Kernen i aftalen er et forpligtende samarbejde, der skal understøtte lærernes muligheder for at udøve deres professionelle dømmekraft og at kunne lykkes med opgaven.

Med udgangspunkt i aftalen opbygges et mere formaliseret, tæt og konstruktivt samarbejde med Herningegnens Lærerforening på både det kommunale niveau og på skoleniveau. Det skal understøtte den fælles målsætning om at skabe størst mulig kvalitet i undervisningen, understøtte et godt arbejdsmiljø og styrke den professionelle kapital.

Indenfor aftalen er der forskellige veje til målet, men det er et fælles ønske at understøtte lærernes og ledernes samarbejde om at skabe god undervisning. Den gode undervisning er afgørende for, at eleverne tilegner sig en række kundskaber og færdigheder i en ramme af stærkt fællesskab med høj trivsel. Der er sat et loft på 810 timers undervisning om året for lærerne, ligesom der er loft for

nyuddannede lærere på 750 timer om året. I forlængelse af aftalen har forligspartierne i Herning afsat 6,5 millioner kroner ekstra om året til et permanent løft af folkeskolerne i Herning Kommune. Målet er at styrke mulighederne for gode, lokale løsninger ude på skolerne. Aftalen om loft i antallet af undervisningstimer for nyuddannede lærere skal ses som en afløsning for Fastnet arbejdet, hvor vi dog fastholder en fælles intro for nye lærere, samt at de tilknyttes en mentor på skolen.

Økonomi

1.000 kr., 2021-priser		Regnskab 2020	Budget 2021	Budget- forslag 2022
Funktion	Funktionstekst			
03.22.01	Folkeskoler		628.413	620.228
03.22.02	Fællesudgifter for kommunens samlede skolevæsen		265	174
03.22.05	Skolefritidsordninger		61.881	56.289
03.22.06	Befordring af elever i grundskolen		14.371	14.371
03.22.07	Specialundervisning i regionale tilbud		125	125
03.22.08	Kommunale specialskoler og interne skoler i dagbehandlingstilbud og på anbringelsessteder		52.566	51.512
03.22.09	Efter- og videreuddannelse i folkeskolen		0	0
03.22.10	Bidrag til statslige og private skoler		66.366	66.366
03.22.12	Efterskoler og ungdomskostskoler		29.985	29.985
03.30.46	Ungdomsuddannelse for unge med særligt behov		-1.260	-2.101
03.38.76	Ungdomsskolevirksomhed		29.075	29.075
03.38.78	Kommunale tilskud til statsligt finansierede selvejende uddannelsesinstitutioner mv.		165	165
05.28.21	Forebyggende foranstaltninger for børn og unge		273	0
05.28.25	Særlige dagtilbud og særlige klubber		186	0
I alt			882.411	866.189

Noter: Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra den angivne total.

Rammeændring fra 2021 til 2022 skyldes primært at der er indeholdt genbevillinger fra 2019 til 2021 i budget 2021.

Budgetforslag for 2022 indeholder ikke genbevillinger fra tidligere år.

Regnskabet for 2020 er under fortsat udarbejdelse pt. (2/2 2021)

Serviceområde 16 Børn og Familie

Faktabeskrivelse

Center for Børn og Forebyggelse (CBF) består af tre tværfaglige afdelinger samt Tandplejen. Afdelingen PPR og Sundhedsplejen omfatter psykologer, AKT-medarbejdere, talehørelærere og sundhedsplejersker. I afdelingen Myndighed og Ambulante er socialrådgivere med myndighedsopgaver og ansvar for rådgivning og iværksættelse af forebyggende foranstaltninger, samt medarbejdere, der varetager ambulante forebyggende indsatser og foranstaltninger. Den tredje afdeling Døgn & Familiestøtte Herning, omfatter døgn- og aflastningstilbud på børne- og ungeområdet, familiepleje- og samværskonsulenter samt videnscenter for handicap på børne- og ungeområdet.

Fremtidsperspektiver

Herningmodellen

Et bærende element i Herningmodellen er tidlige forebyggende indsatser og en fast overbevisning om, at et børneliv skal leves så tæt på det almindelige hverdagsliv som muligt. Når anbringelse er nødvendigt, skal det primært ske hos familie og netværk, eller i plejefamilier i stedet for institution.

Centralt i Herningmodellen er arbejdet med at opdyrke og støtte egnet familie og netværk samt rekruttering af fritids-, ressource- og plejefamilier. Med den besluttede omlægning på familieplejeområdet harmoniserer Herning Kommune praksis svarende til niveauet i andre kommuner og sænker dermed det økonomiske incitament for plejefamilier konkret i forhold til at vælge Herning Kommune. De eksisterende støttetilbud til plejefamilier fortsætter uændret og vil være det stærkest kort i den fremtidige rekrutteringsproces.

Der er fokus på løbende udvikling af indsatsstrappen, så indsatserne matcher Herningmodellens mindset og de behov, der er blandt børn, unge og familier i udsatte positioner eller i risiko for at komme det i Herning Kommune.

Der er flere særlige opmærksomhedspunkter på ungeområdet, ikke mindst i kølvandet af COVID-19-nedlukninger i samfundet. Udfordringerne omfatter forskellige målgrupper. Tegn på mistrovisel hos unge ses bl.a. som ensomhed, kedsomhed og angst. Der er særlig opmærksomhed på:

- hurtigt udviklende misbrugsproblematikker hos unge helt ned til 13-14-årsalderen.
- stigende pres på ambulante behandling af unge med alvorlige spiseforstyrrelser
- konfliktudvikling og -håndtering i familier med anden kulturel baggrund
- tilbud om efterværn til anbragte unge efter det fyldte 18. år

Det er et mål, at en større andel af anbringelserne sker i netværket. Det er lykkedes at øge andelen af netværksanbringelser i 2020. Det er dog også erfaringen, at det i nogle tilfælde alligevel ender med en anbringelse i plejefamilie, da netværket ikke kan magte opgaven i forhold til barnets udfordringer. Dette, da der altid laves en konkret, individuel vurdering af, hvad barnet/den unge kan profitere af.

I 2020-2022 gennemføres projekt "Målrettet indsats" til forældre med anbragte børn og unge. Projektet har til formål at bidrage til at sikre trivsel og stabilitet hos anbragte børn og unge og deres forældre. Derigennem sikres mere stabile anbringelser og en tidligere hjemgivelse til forældrene, hvis det vurderes hensigtsmæssigt. Det sker gennem tværprofessionelt samarbejde og målrettede

indsatser, der udvikles undervejs i projektet. Disse har til formål at forbedre forældrekompetencerne hos forældre til anbragte børn og unge, så forældrenes evne til at indgå i rollen som forældre og bidrage positivt til deres barns udvikling styrkes.

Forventet lovændring

I finansloven for 2021 fremgår, at "Regeringen og Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om, at vi skal passe bedre på udsatte og anbragte børn, så de får den hjælp, de har brug for, så tidligt som muligt. Vi skal sikre stabilitet i de udsatte børns liv og en tryk relation til voksne, de kan stole på. Vi skal understøtte en god overgang til voksenlivet for anbragte børn. De mest udsatte børn skal have en stærkere stemme og klarere rettigheder. Partierne noterer sig, at regeringen vil komme med et udspil herom, som skal forhandles med Folketingets partier".

Der forventes således en større lovændring på området i 2021 med efterfølgende implementering i 2022. Der er afsat 1,4 mia. kr. på finansloven under overskriften "Børnene først". Der afventes konkrete lovforslag og klarhed over de kommunaløkonomiske konsekvenser. Det er endnu uvist i hvilket omfang, kommende tiltag på området vil påvirke det fortsatte arbejde med Herningmodellen og Byrådets vedtagne omlægning af praksis på familieplejeområdet.

Diagnoser og opgaveglidning

På sigt er der brug for at balancere efterspørgslen efter psykiatriske diagnoser, såvel fagfolks som forældres. Der er løbende dialog med regionen om behovet for og udbuddet af psykiatriske udredninger, f.eks. af unge der er i misbrug, af psykiatriske overbygninger ved spiseforstyrrelser, samt af udredning af ADHD for unge, der er fyldt 14 år. Der er endvidere brug for at balancere det kommunale opgaveansvar i forhold til regionens, f.eks. ved ambulante behandlingstilbud til spiseforstyrrede.

Sundhedsplejen

I 2018-2023 afprøves indsatsen "Minding the Baby", en tidlig tværfaglig hjemmebaseret indsats til udsatte gravide/småbørnsforældre, der har fokus på at styrke helbred og tidlige relationer mellem sårbare forældre og deres børn. Et "Minding the Baby"-team består af en sundhedsplejerske og en familiebehandler. Indsatsen starter under graviditeten og varer, til barnet fylder 2 år. De første familier i Herning Kommune startede i indsatsen i 2019. Idet indsatsen varer over 2 år, er der endnu ingen familier, der har gennemført hele indsatsforløbet. De foreløbige erfaringer med indsatsen er dog positive.

I 2021 forventes arbejdet med ny vejledning fra Sundhedsstyrelsen om forebyggende sundhedsydelse til børn og unge igangsat. Der kan være ændringer i forhold til den nuværende vejledning.

PPR

I 2020-2022 gennemføres et udviklingsprojekt om mentaliseringsbaserede lettere behandlingsindsatser i PPR, støttet med 4,3 mio. kr. af Børne- og Undervisningsministeriet. Et tilbud, der supplerer den eksisterende tilbudsvifte i Herning Kommune og understøtter børn og unge i alderen 6-16 år med følelsesmæssige reguleringsvanskeligheder. Formålet med projektet er at:

- Øge trivsel, læring og reguleringsevne hos det enkelte barn
- Barnets familie og/eller det omgivende miljø opnår viden og kompetencer, så de i praksis oplever at kunne understøtte barnets selvregulering
- Sikre tidlig indsats på rette tid, sted og niveau
- Minimere risiko for at barnet/den unge udvikler en psykisk lidelse
- At udvikle et lettere behandlingstilbud, der gavner en bred målgruppe af børn og unge.

Økonomi

<i>1.000 kr., 2021-priser</i>		Regnskab	Budget	Budget-
		2020	2021	forslag
Funktion	Funktionstekst			2022
03.22.01	Folkeskoler		8.290	8.022
03.22.04	Pædagogisk psykologisk rådgivning mv.		9.825	9.881
03.22.08	Kommunale specialskoler og interne skoler i dagbehandlingstilbud og på anbringelsessteder		1.051	2.281
04.62.85	Kommunal tandpleje		36.722	36.722
04.62.89	Kommunal sundhedstjeneste		14.427	15.504
05.22.07	Indtægter fra den centrale refusionsordning		-9.083	-11.467
05.28.20	Opholdssteder mv. for børn og unge		9.392	10.830
05.28.21	Forebyggende foranstaltninger for børn og unge		80.622	85.742
05.28.22	Plejefamilier		73.133	71.247
05.28.23	Døgninstitutioner for børn og unge		31.327	26.480
05.28.24	Sikrede døgninstitutioner mv. for børn og unge		4.938	4.981
05.28.26	Afgørelser efter lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet		1	1
05.38.42	Botilbud for personer med særlige sociale problemer		924	937
05.57.72	Sociale formål		10.169	10.618
05.57.74	Integrationsydelse, kontanthjælp mv. med 100 pct. refusion vedrørende visse grupper af flygtninge		0	0
I alt			271.738	271.780

Noter: Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra den angivne total.

Regnskabet for 2020 er under fortsat udarbejdelse pt. (2/2 2021)